

Niet lang geleden was het eindelijk zover. Ik kon naar New York afreizen. Nu eens geen natuur, nadenken over bossen of een dagelijkse notitie uitdoen. Alleen maar bruggen kijken, want wie New York wil zien gaat voor de bruggen. Natuurlijk, het World Trade Centrum is imponerend, maar niet verrassend gezien de huidige stand der techniek. Nee, neem dan de Brooklyn Bridge die in de tijd van de paardentram al een overspanning bereikte waar menig zwabberende brug in Rotterdam nu nog een puntje aan kan zuigen.

Het zou allemaal anders lopen dan gedacht.

Na een half uurtje stond ik weer buiten 'The Guggenheim Museum' in de wetenschap dat mijn vrouw nog uren binnen zou vertoeven. Maar een aardig zonnetje scheen mij tegemoet en een bankje in Central Park is gauw gevonden. Al snel drong de vergelijking van Manhattan met een Drentse Heide-bebossing zich aan mij op. Het vierkante patroon van Avenue's en Streets lijkt sprekend op een heide-ontginning. Kennelijk hebben we hier te maken met een universeel en diepgeworteld cultuurverschijn-

Manhattan en de opgave voor Pro Silva

sel, waarmee mensen hun omgeving willen ordenen. Je moet als bosbouwer bewust uit dit ordenend principe stappen, wil je ooit verder komen dan een doorsnee heidebossing.

Onze natuurlijke neiging om alles te ordenen en te plannen staat gelukkig is schril contrast met ons onvermogen om op grote schaal en over een lange periode vol te houden. Afgezien van het wegenpatroon is New York een uiterst rommelige maar mooie stad. Het lijkt wel op het sterk gestructureerd en gemengd bos van de Emmerdennen, met krottenwijken als dood hout en Central Park als een open plek. Na mijn overpeinzingen op het bankje in Central Park begrijp ik de Victory Boogie Woogie in ieder geval veel beter. Mondriaan moet ook hebben geworsteld met de wil om alles via basale principes te ordenen enerzijds, en de onmacht om dit vol te houden. Uiteindelijk wint wat mensen chaos noemen, anders had hij zijn schilderij wel 'The 5th Avenue' genoemd of zoiets. Gelukkig gaan we morgen naar de Brooklyn bridge, dacht ik.

De volgende morgen stonden we om 10 uur voor het 'Metropolitan museum of Art' en na een uurtje slenteren van schilderij naar schilderij zocht ik mijn bankje in Central Park maar weer eens op. Ik besloot een Amerikaan aan te spreken en vroeg hem naar de cultuurverschillen tussen Amerikanen en Europeanen. 'Do you see this Park', zei hij. 'We think big, and we act big'. In één klap bevestigde hij hiermee alle clichés over Amerikanen. Wij hebben de Emmerdennen, wou ik nog bluffen, maar vrijwel on-

middelijk stond hij op en haastte zich al skatend uit de voeten. Beduusd bleef ik achter; hij kon wel eens gelijk hebben ook!! Misschien is dit wel een mooie opgave voor Pro-Silva. De ideale zijn er wel, nu nog de grootschalige toepassing. In ieder geval heb ik na dit kortstondige gesprek een hekel gekregen aan de term kleinschalige bosbouw. Terwijl in de landbouw niemand het meer heeft over kleinschalige landbouw, wordt wel nog steeds gesproken van kleinschalige bosbouw. Alsof alleen boskabouters mogen profiteren. Juist voorbeelden zoals de Emmerdennen geven aan dat effecten pas te bereiken zijn bij grootschalige toepassing. De term kleinschalig positioneert Pro-Silva onbedoeld in de alternatieve hoek van de goede bedoelingen.

In een Yellow cab reden we terug naar het vliegveld. Heb je een fijn weekend gehad, vroeg mijn vrouw. Oh, jawel, ik heb wat over de natuur en Pro-Silva zitten nadenken. Ik pakte mijn notitie boekje en schreef op:

1. 'Probeer het spontane niet te plannen
2. Er is nog hoop voor de jonge heidebebossing
3. Think big, Act big
4. Gebruik nooit meer de term kleinschalige bosbouw
5. Niet de Victor Boogie Woogie maar de gedachte erachter is 80 mil. waard.
6. Als je niet van bruggen houdt kan je beter naar de Emmerdennen gaan.'

Ik keek even op van mijn papier en vroeg de taxichauffeur waar we ons bevonden.

'Sir, we just passed the Brooklyn Bridge'.